

Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 16.09.2021 nr 14-11/6472-1

Meie 18.10.2021 nr 8-3/8251-4

Pärnu jõe teemaplaneeringu lähteseisukohtade ja
KSH väljatöötamise kavatsuse ettepanekute osas

Rahandusministeerium on oma 16.09.2021 kirjaga nr 14-11/6472-1 edastanud Pärnu linnavalitsusele ettepanekute esitamiseks maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsuse.

Vabariigi Valitsus algatas 15.01.2021 korraldusega nr 15 Pärnu maakonna planeeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumilise arengu perspektiiv ning seosed mereplaneeringuga“ (Pärnu jõe teemaplaneering) ning selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH). Planeeringuala paikneb Pärnu maakonnas Pärnu linna, Tori valla ja Põhja-Pärnumaa valla haldusterritooriumidel, haarab jõe vee- ja kaldaala suudmest Kurgjani. Planeeringuala suurus on 42 000 ha

Vastavalt Pärnu Linnavolikogu määrusele „Planeerimise ja ehitusalase tegevuse korraldamine Pärnu linnas“ §3 p5 on planeerimisseaduses ja muudes planeerimisvaldkonda reguleerivates õigusaktides sätestatud kohaliku omavalitsuse seisukoha või arvamuse andmine Pärnu Linnavalitsuse pädevuses.

Järgnevalt esitame Pärnu linnavalitsuse poolsed ettepanekud.

KSH VTK

1. Pt 4.3.6 Pärnu linna asustusüksuse üldplaneering.

Arvestades, et kehtiv üldplaneering sisaldab eraldi peatükki „Ranna ja kalda kasutus“ ning mitmeid kalda alade arendamisega seatud eesmäärke võiks KSH VTK-s käsitletu olla konkreetsem ja teemakohasem. Paluksime pt 4.3.6 käsitleda järgmist:

„Üldplaneeringuga on seatud ranna ja kalda alade arendamise põhimõtted, mille kohaselt tuleb tagada ranna ja kalda alade avalik kasutus, vaba läbipääs ja juurdepääs vee äärsetele aladele kogu Pärnu linna territooriumil paiknevate jõgede kaldaaladel (va kaubasadamas ja reisisadamas). Pärnu ja Sauga jõe ning Vallikraavi kalda aladel on ette nähtud kergliiklejate ühendus, mis lahendatakse vastavalt asukohale promenaadi, kergliiklustee, loodusliku raja või muu sobiva lahenduse kaudu. Jõe kaldaga vahetult piirnevate või kaldal asuvate alade arendamisel tuleb arvestada kalda alal läbipääsu võimaldamisega. Täpse ala määramisel tuleb lähtuda eesmärgist tagada kalda aladel tervikliku lahendusega (ühtne kujundus, piisav laius) läbipääs. Sõltuvalt läbipääsu tüübist (kergliiklustee, loodusrada) tuleb vajadusel seada läbipääsu servituut või näha ette eraldi transpordi või haljasala maa krundi moodustamine,

mis antakse üle linna omandisse. Linna omandis olev kallasraja alune maa ja kalda ääres asuvad puhke- ja haljasala maakasutusega alad on ette nähtud säilitada. Pärnu jõe kalda aladel tuleb kavandada kõrge kvaliteediline ja funktsionaalne avalik ruum.

Üldplaneeringuga on jõgede kalda alad määratud alaks, kus tuleb kaaluda arhitektuurivõistluse koostamist.

Üldplaneeringuga kavandatud avaliku ruumi arenduseks on tervikliku rannapromenaadi välja arendamine ja ühendamine jõe promenaadiga Reisisadama arengualalt Mai kergliiklusteeni.

Kesklinna arengusuunana on peetud oluliseks Pühavaimu, Ringi, Aia, Pargi tänavate pikendamist vanalinnast jõeni, et soodustada vanalinna ja uue keskuse vahelist sidusust ja parandada kesklinna ühendust jõega.

Üldplaneeringuga on määratud arengualad, ehk linnaruumi osad, mis eristuvad ruumiliselt ja funktsionaalselt ümbritsevast keskkonnast ning mille puhul on võimalikud mitmesugused linnaehituslikud ja funktsionaalsed lahendused. Arengualade määramise eesmärk on leida piirkondadele uued terviklikud linnaruumilised lahendused ja tagada alade laiapõhine ja tasakaalustatud arendus. Kuna valdavalt on arengualadeks määratud endised ja ka veel hetkel kasutusel olevad tootmisalad, mis ajaloolistel põhjustel olid koondunud jõe äärde, paiknevad Pärnu jõe ääres mitmed arengualad, kus linn soovib leida uued terviklikud ja kaasaegsed linnaruumilised terviklahendused. Jõe ääres paiknevad järgmised arengualad: A1: Kesklinna arenguala, A4: Rääma, Niidu, Liblika tänavate ja Pärnu jõe vaheline arenguala, A6: Rääma tänava, Pärnu jõe ja sillakoridori vaheline arenguala, A7: J.V.Jannseni sadama arenguala, A8: Vana-Pärnu arenguala Sauga-Jõe suudmes, A9: Suur-Jõe, Vingi tänavate ja Pärnu jõe vaheline arenguala, A10: Kalda 2 (Reisisadama) arenguala, A11: Suur-Jõe ja Kastani tänavate vaheline arenguala, A13: Paide mnt, Videviku tänava, jõe ja raudtee vaheline arenguala.

2. Pt 4.3.9 on toodud Pärnu linnas kehtivad detailplaneeringud. Arvestades, et koostatava teemaplaneeringu ala Pärnu linna asustusüksuses ulatub lähimate paralleelsete tänavateni (Rääma tänav ja Suur-Jõe tänav) on alal kehtivaid detailplaneeringuid oluliselt rohkem. KSH VTK-s on käsitletud vaid kahte Pärnu linna asustusüksuse alal kehtivat detailplaneeringut ja jääb arusaamatuks, mille alusel on kehtivatest detailplaneeringutest valik tehtud.

Palume käsitleda ka teisi teemaplaneeringu mõistes olulisemaid jõeäärseid detailplaneeringuid, näiteks:

- Dp nr 9.21 Papiniidu tn 2 kinnistu ja Veteranide pargi detailplaneering. Kaldapealse tn 6 kinnistule jõe äärse äri- ja sadamahoonde kavandamine. Perspektiivne Rail Baltic reisijate raudteejaamaga seotud jõetrammi peatus.
- Dp nr 9.22 – Pärnu linnas Junga, Madruse, Pootsmanni, Tüürimehe ja Suur-Jõe tänavate piirkonna (endise Maseko territooriumi) detailplaneering. Endise ettevõtetusala asemel uue elupiirkonna kavandamine koos Jaansonini raja äärse suure pargialaga. Sildumisala ja väliujula ettepanek.
- Dp nr 2.139 Suur-Jõe tn 50 kinnistu detailplaneering. A.H.Tammsaare pst sihil sillakoridori reserveerimine jalakäijate silla tarbeks
- Dp nr 1.62 Pärnu linnas Raba-Lai tänava silla detailplaneering (I etapp). Raba ja Lai tn ühendava silla kavandamine.

- Dp nr 1.61 Kalda tn 2 ja Kalda tn 4 kinnistute detailplaneering. Kruiisadama ja reisisadama kavandamine;
 - Dp nr 6.8 Lootsi tn 6, 8 kinnistute detailplaneering. Jahisadama arendamine;
 - Dp nr 5.8 Vana-Pärnu kaubasadama maa-ala detailplaneering. Kaubasadama arendamine;
 - Dp nr 6.56 Loode - Pärnu tööstusala detailplaneering– Sauga jõe ääres asuva endise Sauga-mõisa kavandamine puhkealaks;
 - Dp nr 6.18 Suur-Jõekalda tn 2 maa-ala detailplaneering. Ala hoonestamine ja kalda ala läbitavuse tagamine.
 - Dp nr 7.64 Rääma tn 27 kinnistu ja lähiümbruse detailplaneering. Sõudekompleksi hoonestuse ja väliala arendamine;
 - Dp nr 7.7 Tammiste tee ja Pärnu jõe vahelise ala detailplaneering. Niidu metsa puhkeala arendamine.
3. Pt 4.3.9 Pärnu jõe kallaste ja akvatooriumi detailplaneering – palun eemaldada lause „Pärnu linna asustusüksuse osas on planeeringu lahendus kantud kehtivasse Pärnu linna ÜP-sse.“ – üldplaneeringusse on kantud planeeringulahendusest vaid üksikud üldisemad või Üp mõistes olulisemad tingimused.

Planeeringuala kirjeldus

1. Pt 4.1.2 Kergliiklusteed – palume käsitleda kergliiklusteede võrgustikku teemaplaneeringu alaga sidusamalt.
„Pärnu jõe paremkaldal on kergliiklejate ühendus tagatud Tori valla piirist kuni Siimu Sillani (Tammiste tee, Jaansonirada, J.V.Jannseni pst, Siimu sild). Jaansoniraja ulatuses (ca 4 km) kulgeb kergliiklustee jõe kaldal. Linna eesmärgiks on Jaansoniraja pikendamine Siimu sillani, mis on hetkel takistatud olemasoleva sadamaala tõttu. Pärnu jõe vasakkaldal on kergliiklejate ühendus tagatud Reiu jõe suudmest kuni mererannani (Paide mnt, Videviku tänav, Liivit tee, Jaansonirada, Kalda tn, Lootsi tn, Rannapark, Muuli tee). Parendamist vajavad üksikud üleminekukohad nt Videviku tn ja Liivi tee ühendus, Kalda tn ja Lootsi tn ühendus. Rail Baltic raudteejaama ehitusega muutub võimalikuks Papiniidu silla ja Paide mnt vahelisele alale jõe poolse kergliikluste ühenduse loomine. Linna eesmärgiks on jõe äärse promenaadi sidumine ranna promenaadiga ühtseks tervikuks. Reiu silla ületamisel kulgeb Paikuse osavallas kergliiklustee mööda Paide maanteed „
2. Pt 4.2 Raudtee osas palume täiendada Rail Baltic reisijate raudteejaama osa.
„ Pärnu reisijate raudteejaam on kavandatud Papiniidu silla lähiste Pärnu jõe ja Liivi tee vahelisele alale, jäädes seega teemaplaneeringuga käsitletava ala sisse. Rail Baltic reisijate raudteejaamale on ette nähtud head ühendused nii kergliikluste kui ühistranspordiga. Perspektiivis on võimalik reisijate raudteejaam siduda jõeliiklustega läbi Kaldapealse 6 kinnistule kavandatud sadama ja ärihoone. „
3. Pt 4.3 Sillad. Palume täpsustada, et Pärnu linnas asub kuus silda (Siimu, Kesklinna, Papiniidu, Reiu ja Reiu kitsarööpmelise raudtee sild ja Vana-Sauga jalakäijate sild).

4. Pt 13.1 Kultuurimälestised. Palume mainida ka Pärnu vanalinna ja kuurorti kaitsekorra uuendamist ja asjaolu, et oluliseks kaitstavaks väärtuseks on ka jõe kaldalt avanevad vaated vanalinnale.
5. Pt 13.6 väärrib mainimist; et Pärnu linnas on jõega otseselt seotud ka Jõe miljööala Pärnu jõe vasakkaldal, mille iseloomulikuks osaks on ka jõe suunduvad tänavad.

Pärnu linna asustusüksuse üldplaneering 2025+ menetlus

Pärnu linna asustusüksuse üldplaneeringu avaliku väljapaneku ja heakskiitmise menetluse raames käsitleti mitmeid ettepanekuid, mis on seotud Pärnu jõe ja jõe äärsete alade kasutamisega. Protsessi raames lepiti kokku, et teemad leiavad detailsemat käsitlemist jõe teemaplaneeringu koostamise käigus. Järgnevalt toome välja esitatud teemakohased ettepanekud:

1. Kaaluda A.H.Tammsaare pst pikendusele üle Pärnu jõe Niidu looduskaitsealale rajatava silla kavandamist autosillana;
2. Näidata veealade kasutuse plaanil olemasolevad paatide veeskamise kohad (näiteks Lootsi 6/8 kinnistul) ja planeerida juurde uusi. Pärnu jõel (asustusüksuse piires) võiks olla mõlemal kaldal vähemalt 4 kohta;
3. Planeerida veematkajate jaoks Pärnu jõe kallastel puhkekohad, kus oleks võimalik grillida ja piknikut pidada (näiteks Niidupargi alal, Veteranide park);
4. Teha juurde üks tähis Veeäärsed tankimiskohad ja tähistada vastavalt Lootsi 1 kinnistu. Näha ette täiendavalt (vähemalt 1) veeäärne tankimiskoht;
5. Näha ette ka Suur-Jõekalda tänavaga piirnev kaldajoon sildumisalana;
6. Teeme ettepaneku Rannapargi, Lootsi ja Ringi tänava ning Vana – Pärnu rannaala kergliiklusteede ühendamiseks rajada aastaringselt töötav köistee. Köistee kulgeks näiteks Tervise mudaravila ees olevalt kaldapealselt üle jõe ja sadama territooriumi Vana-Pärnu Merekalda tn 12 krundile. Köistee mastidele saleda skulptuurse vormi andmisega saame Pärnu sadamale ja linnale uue sümbolise värava. Köisteed on ilmastikukindlad ja turvalised, pakuvad sõitjatele bussiga võrreldavat mugavust ja kaitset halbade ilmastikuolude vastu. Köistee peaks töötama linna ühistranspordi osana, sarnastel kellaaegadel ja samas piletisüsteemis.
7. Teeme ettepaneku kõigi jõe äärsete arengualade visioonikirjeldustesse lisada nõue näha ette perspektiivne jõetakso peatus. Jõe äärsete maa-alade arendamine, kaldapromenaadide väljaehitamine ja kaldapealsete suurenev kasutus loob eeldused jõeliikluse tekkeks ühistranspordi mõistes.
8. Käsitleda arengusuunana Pärnu jõe põhja kasutamist taastuvenergia saamiseks. Selle abil on võimalik varustada elektrienergiaga linna infrastruktuuri. Küsimuse lahendamiseks esineb reaalne vajadus, kuivõrd käesoleval juhul kasutab juba Fortum Eesti AS Pärnu elektrijaam Pärnu jõe vett oma tehnosüsteemide jahutamiseks.
9. Linna arengut oluliselt mõjutava ideena tuleb käsitleda kesklinna silla avamist, mille kohaselt saaksid seda jõe osa läbida laevad, paadid ja jahid. Selle arengusuunitlusega seonduvalt tuleks kavandada kõigile kesklinna silla all paiknevatele kaablitele alternatiivne lahendus.
10. Võimalike sildade asukohti/ühendusteid võiks olla rohkem välja toodud.
11. Ettepanek piirata mootorsõidukite piirkiirust Sauga jõel.
12. Pikendada jahisadama ala kuni veeskamisealani ja pikendada jahisadama sildumisala.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Silver Smeljanski
abilinnaeape

Merilin Rosenberg
444 8349, merilin.rosenberg@parnu.ee